

ת"פ 8684/06 - מדינת ישראל נגד עומר ابو ריא, מוחמד ריא

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 8684-06 מדינת ישראל נ' ابو ריא ואח'

מנצור בפני כבוד השופט דניאל פיש

מAssertionה

מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד מפרק ליטות מחוז חיפה - פליילן

נגד

נאשמים

1. עומר ابو ריא ע"י ב"כ עו"ד עותמאן סנונו
2. מוחמד ריא ע"י ב"כ עו"ד אברהם מנצור

גזר דין

1. הנאשמים הודהו בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון חלקו בביצוע עבירות של יצור נזק לפי סעיף 144 (ב2) + 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; נשאה והובלת נזק לפי סעיפים 144(ב) רישא + 29 לחוק העונשין; ניסיון הצתה לפי סעיף 448(א) רישא + 25 + 29 לחוק; והיזק בזדון לפי סעיף 452 + 29 לחוק. ההסדר לא כלל את סוגיות העונש שתדון להלן.

2. כאמור בכתב האישום, בספטמבר ואוקטובר 2015 התקיימו ברחבי הארץ פעולות מלחאה נגד מדיניות ממשלה ישראל, לרבות בדרך של חסימת כבישים, הפגנות ועימותים עם כוחות הבטחון. במהלך התקופה התרחשו ברחבי הארץ אירועי טרור רבים ושරרה מתיונות בטחונית. ביום 15.10.2015, בתנה המרכזית בעפולה נורתה אשה שנחנכה כمفוגעת על ידי כוחות הבטחון. על רקע זה באותו יום התקיימה הפגנה בסכין בה השתתפו הנאשמים.

עמוד 1

3. באותו יום בשעות הערב, לאחר ההפגנה ועל רקע האירועים שفورטו וכנקמה על הירי בעפולה, החליטו הנאים ליצר בקבוקי תבערה ולידותיהם עברו נכסים בקבוק אשbel על מנת להציתם. בהמשך להחלטה, בלילה שבין 9.10.15 - 10.10.15, בסמוך לשעה 24:00, יצרו הנאים בביתה של הנאם 1 בסכין 6 בקבוקי תבערה. בהמשך, צעדו רגליים לעבר אשbel כשם רעל פנים ונושאים עמו את בקבוקי התבערה. הם זחלו מתחת לכיסא האחורי של הקיבוץ ובהמשך בסמוך לשעה 01:00 התמקמו על שביל גישה מוגבה הנמצא בסמוך לשביל גישה הסמוך ל"מדורה" - מתחם המשמש לאירועים קבוצתיים כולל בין היתר, אוהל גדול סביבו צמחיה. הנאים הדליקו את בקבוקי התבערה באמצעות מצית והשליכו אותם לעבר האוהל על מנת להציתו, ולאחר מכן ברחו לסכני. חלק מבקבוקי התבערה התלקלחו ופגעו בגג האוהל, חדרו לתוךו וגרמו לשיריפת חלק מגג האוהל ושריפתם של כסא פלסטיק ושטיחים שהיו בתוכו ויתר בקבוקי התבערה שהتلקלחו פגעו בקרקע מסביב לאוהל.

ראיות לעונש

4. בהסכמה הצדדים הוגשה הודעה שנמסרה למשטרה על ידי מנהל החניון בישוב (נ/1) בה ציין שהפעילות האחרון שהייתה במקום הייתה ביום 3.10.15 ומазא לא הייתה פעילות וציין "אני היום בבודק (12.10.15) הגעתם למקום לבדוק שהכל בסדר ונכנסתי לאוהל וראיתי שהשטייחים במקום שרופים וגם כסא פלסטיק שרוף על הרצפה, יצאתי החוצה וביצעת סריקה מחוץ לאוהל והבחנתי שני בקבוקי תבערה שלמים המונחים על הרצפה מחוץ לאוהל....". הוגש גם נ/2, שהוא תමיל של הנאם 2, מוחמד אבו ריא, שם הוא כבר הביע חרטה על המעשה ורצן לתקן את טעותו. הוא עוד תאר כי הוא והנאם 1 זרקו את הבקבוקים לאחר שנראה להם שאין במקום אף אחד כיוון שהכל היה חשוך והנאם 1 קרא "הלו, הלו" טרם זריקתם.

5. כמו כן העיד ראש עיריית סכין שהכיר באופן אישי את שני הנאים בעת שבו נערכו ובקש שתיננתם להם הזרמתו ושליא יוטל עליהם עונש כבד.

טיעוני המדינה לעונש

6. המדינה ראתה בחומרה יתרה התנהלות הנאם 2 שביצע את העבירות נשוא ההליך דין בעודו מנהל הליך פלילי אחר (גזר הדין ניתן ביום 8.11.15), דבר המראה לפיה הטענה שאין לו מORA מפני החוק.

7. באשר לתקופת המעצר, איזכרה המדינה את ת"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.4.2016) לפיו אין לנכות ימי מעצר בפיקוח אלקטרוני מתקופת מסר שיגור על הנאם 2.

8. באשר למתחם הענישה נטען שיש לראות בכל העבירות אירוע אחד ולבסוף מתחם עונש כולל לכל העבירות יחד. נטען שנפגעו הערכים החברתיים של שלום הציבור ובטחונו והגנה על הרכוש וח"י אדם.

9. באשר לנسبות הקשורות בביצוע העבירות, נטען שקיימות נסיבות מחמירות רבות, לרבות תכנון מוקדם שלכל יצור בקבוקים בביתו של הנאשם; כי הנאים יכולים לחזור בהם בכל רגע נתון מביצוע המעשים אף לא עשו זאת; כי המעשים נעשו על רקע אידיאולוגי ומתח רצון נקם על מעשי אנשי כוחות הבטחון. המאשימה טענה שמדובר בשיקול מרכחי ש策יר לקבל את הבכורה בנسبות (ע"פ 9201/06 פלוני נ' מדינת ישראל (6.3.2007); ע"פ 5873/09 אברהים ביומי נ' מדינת ישראל (28.12.2010); ע"פ 2206/16 פלוני נ' מדינת ישראל (3.11.2016)). נטען עוד שזריקת בקבוקי הבעירה הינה חמורה במיוחד למיוחד לאור פוטנציאלי הנזק הרב הטמון בפעולה וביתר שאת כאשר הבקבוקים נזרקים לעבר מתחם המשמש לאירועים קבוצתיים. נטען שהעובדת שבസופה של דבר לא נגרם נזק רב אינה משמעותית (ע"פ 3063/12 מדינת ישראל נ' עודה (8.5.2012)). הודגשה גם החומרה בזריקת בקבוקי הבעירה על פי ע"פ 06/262 פלוני נ' מדינת ישראל (6.7.2006).

10. מבחינת מדיניות הענישה אוזכרו המקרים הבאים: ת"פ 28097-11-10 מדינת ישראל נ' סודקי חלי (31.5.2011) - שם הנאים קשו קשור והשליכו 3 בקבוקי הבעירה לעבר תחנת המשטרה כאשר שניים מהם גרמו נזק לנויות. על נאם אחד נגזו 3 שנות מאסר בפועל ועל הנאשם השני נגזו 20 חודשים מאסר בפועל;

בת"פ 6435-01-13 מדינת ישראל נ' תאבת ג'ארין (25.2.2015) נאם שייצר בקבוקי הבעירה ונכנס לישוב מי עמי והשליך אותו לעבר צובר גז בהזדמנות אחת ולאחר מספר ימים השליך בקבוקים נוספים לעבר ישוב, הורשע לאחר שמייעת ראיות. לחובתו עבר פלילי מכבד בגין עבירות דומות. הושטו 36 חודשים מאסר בפועל בגין כל האישומים (24 חודשים מאסר בפועל בגין כל אחד). בערעור לבית המשפט העליון זוכה הנאשם מעבירות של היזק בזדון ולכך הפחתו 6 חודשים מעונש המאסר.

בת"פ 52044-05-13 מדינת ישראל נ' מהאדי בצל (4.2.2014) - נאם הורשע על פי הודהתו יחד עם קtiny ביצור בקבוקי הבעירה והשלכתם בסמוך למכוון לביצוע המכבייה לישוב תל אל ולאחר מכן הציתו צמיג והניחו אותו על הכביש. הושטו עליו 26 חודשים מאסר בפועל.

בע"פ 2337/13 מהנד קוואסמה נ' מדינת ישראל (16.9.2013) הורשעו המערערים בהשלכת בקבוקי הבעירה במצרים ירושלים מתוך מטרה להביא לעזיבת משפחות יהודיות מהשכונה. הושטו על המערערים עונשים שונים בין 6 עד 42 חודשים מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה.

בת"פ 4847-11-08 מדינת ישראל נ' אברהם ביומי (13.5.2009) הורשעו הנאים על פי הודהתם ביצור בקבוק תבערה והשלכתו לעבר ישיבת הסדר בעכו כנכמה על התנהגות יהודים במהלך אירועים ביום היכיפורים. הנאשם 1 צרע עוד 3 תיקים שעוניים תקיפות שוטר, החזקת סכין והתפרצויות והושטו עליו 3 שנות מאסר בפועל. על נאם אחר הושטו 2.5 שנות מאסר בפועל ועל הנאשם השלישי עם נסיבות מקלות חריגותណן ל- 6 חודשים מאסר לרכיבי בעבודות שירות. ערעור על חומרת העונש נדחה.

11. אזכור שהנאים הודיעו בכתב אישום מתוקן לפני שנשמעו הראיות ונחסר זמן. נטען שני הצדדים הבינו היטב מעשיהם והשלכותיהם וכי אין הם קטינים או סובלים ממוגבלות.

12. נטען שחלק מהותי מהتسיקיר שהוגש בעניינו של הנאשם 1 לא היה חיובי ונקבע שאין הוא בשל להיליך טיפול. נטען שהמליצה על עבודות שירות אינה הולמת את חומרת העבירה. ביחס לנائب 2 נטען שהتسיקיר אינו חיובי וקיים סיכון ביןוני-גבואה להישנות עבירות והסכמתו לטיפול נובעת בעיקר מחשש לעונש.

13. נטען שמתחם הענישה ההולם נמצא בין 3 עד 5 שנות מאסר בפועל ובשים לב לכך שמדובר בעבירות שנעברו על רקע אידיאולוגי, טענה המאשימה שיש לגזר את העונש ברף העליון של המתחם.

טייעוני ב"כ הנאשם 1

14. נטען שהנائب 1 הודה והורשע בכתב האישום המתווך בשלב מוקדם. נטען שלא נפגע אדם כלשהו והעבירות אמנים פוגעות בסדר הציבורי אולם לא יותר מכך. נטען שהבקבוקים נזרכו לא כדי באיזור פתוח ורייך "כךט פרובוקטיביותו לא". נטען שambilי להקל בראש, מדובר במעשה שנות ילדותו המעיד על רמה קוגניטיבית נמוכה כפי שבאה לידי ביטוי בתסיקיר. נטען שבבקבוק תבערה איננו דומה לאקדה או רובה והינו פחות מסוכן מהם. נטען שנחסר זמן רב על ידי ההודאה המוקדמת. הסניגור הסביר שיש לראות את המעשים כאיירוע אחד מתמשך. נטען שמתחם הענישה נע בין בגין מאסר על תנאי למאסר שירותה בעבודות שירות וכי יש לאמץ את הרף התחתון של המתחם.

15. הסניגור הפנה לע"פ 8641/12, 8678/12 מוחמד סعيد נ' מדינת ישראל. נטען שבסוג העבירות בהן הורשע הנאשם נפגע הערך החברתי של הגנה על הרכוש ושלומו של אדם היחיד עם הסדר הציבורי אך שוב הודגש שכמעט ולא נגרם נזק. נטען שהנאשמים אף צעקו על מנת לוודא שלא נוכח אדם במקום כדי להמנעה מפגעה. נטען עוד שמדובר באדם בן 27, בן למשפחה נורמטיבית, שהתחנן לאחרונה ועובד. הסניגור טען שבתקופה שמאז ביצוע העבירה ושהורו מרבית התנאים המגבילים, הוא לא הסתבר במעשים דומים. נטען שבמסגרת הتسיקיר לא נדרש הנאשם כלל לשאלת אפשרות של טיפול והסניגור ביקש לאמץ את המלצות שירות המבחן או לחולופין לקבוע מאסר על תנאי.

16. אזכורה פסיקה כדלקמן: בת"פ 48337-03-11 מדינת ישראל נ' מחמוד יוסוף (24.10.2011), הורשע הנאשם על פי הודיעתו בעבירות של "צורך נשק, החזקת נשק והחזקת סכין כאשר הוא יצר 2 בקבוקי תבערה בעקבות סכסוך עם משפחת גיסתו והתוכנן להשתמש בהם נגד משפחת גיסתו. הוטל עליו עונש של 6 חודשים מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות.

17. למען הסדר יצוין כי הסניגור אזכיר עוד 2 מקרים בהם הוטלו עונשים מקלים בגין עבירות נשק אך מכיוון שמדובר בעבירות בנשק תקני, לא נראה לי שיש מקום להסתמך על פסקי הדין ואולם אκח תשומת לבי את העבודה שגם במקרים מסוימים ביחס לעבירות נשק תקני נפסקים עונשים קללים יחסית.

טייעוני ב"כ הנאשם 2 לעונש

18. נטען שמדובר באירוע קל יחסית. נטען שהנאשם 2 הודה מיד בתחילת חקירתו וצוין עוד שהairoע לא חזר על עצמו למקרה שהוא בוצע באוקטובר והמעצרים היו רק במא依 לאחר מכן. נטען שמדובר באקט מכה נקודתי חד פעמי. נטען גם שמאז שחררו לא נרשמו אירועים נוספים ונטען שההעבירות נעברו על רקו משבר איש שuberו הנאשמים על רקו סרט שרואו (של אותה אשה בתחנת האוטובוס).

19. ביחס לביצוע העבירה תוך כדי ניהול הליך קודם, נטען שהיא מדובר בעצם בסכסוך ולא עבירה שביל"ר קלאסית עם דפוס עברייני. הסניגור ביקש להתחשב בשינויים שהלו בכתב האישום. הסניגור לא התכחש לכך שעבירות הנشك חמורות ומסוכנות, אך נטען שבנסיבות המיחוזות של האישום כאשר מדובר בנشك פרימיטיבי לשימוש חד פעמי, כי הכוונה הייתה לעשות "רעש" ולא יותר וכך נטען שהפסיקה של המדינה אינה מתאימה ל蹶ה.

20. הסניגור הפנה לע"פ 3702/14 פלוני נ' מדינת ישראל (28.9.2014) שם הוגש ערעור על העונש שנגזר על קטינים תושבי מזרח ירושלים בגין שלושה מקרים שונים של עבירות של "יצור נשך", חבלה בכונה חמירה, הצתה וניסיון הצתה בכך שייצרו בקבוקי תבערה וידיו אותם עבר בסיס צה"ל בקרבת האוניברסיטה העברית ולעתם רכבים שחלו במקומות. העבירות בוצעו על רקו אידיאולוגית. בית המשפט העליון דחה את הערעורים על חומרת העונש כאשר נגזרו בין 20 עד 22 חודשים מאסר בפועל.

אווצר בנוספ ע"פ 5559/16 מדינת ישראל נ' פלוני (4.8.2016) כאשר הושתו על נאים-קטינים שיידו אביהם ובקבוקי תבערה עבר כביש 6 - שני אירועים נפרדים - ועם פגיעות קלות בלבד ברכוש - 10 חודשים מאסר בפועל. נקבע שהעונשים לא סטו לקולא לאור שיקולים פרטניים ייחודיים שהתקיימו ובשים לב ביחס לעונשת קטינים. נטען שני המקרים חמורים יותר מאשר המקרה כאן. הסניגור עוד הדגיש כי במקרה האחרון שאוזכר לעיל,)o הזכור שמקרים כאמור אינם שכיחים בקרבת עירבי ישראל וכן אין צורך בשיקול של הרעתה הרבבים.

21. מבחינת שיקולים אינדיבידואליים צוין כי הנאשם הינו חוליה סכרת ושזה במעטם בסיכון ובהמשך שהוא במעטם בית איזוק אלקטרוני רחוק משפחתו. הסניגור לא הכחיש שמדובר בעשויים חמורים שאין להקל ראש בהם אך טען שמדובר בשני צעירים נורמטיביים בני משפחה מוכרת וכן נטען למתחם ראוי של עונש מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות אף לתקופה שתפתחת מ- 6 חודשים ועד לשנת מאסר אחת.

22. הנאים עצם הביעו כל אחד חרטה על מעשייהם וביקשו הזדמנות לחזור למסלול חיים תקין.

דין

23. הנאשם 1 ליד 1989, בן 26 בעת ביצוע העבירות ללא הרשות קודמות. הנאשם 2 ליד 1990, בן 25 בעת ביצוע העבירות. לחובתו 2 הרשות קודמות, הראשונה משנת 2013 בגין העסקת והסתע שב"ח והשנייה משנת 2015 בגין שביל"ר ונטישה במקום אחר.

עמוד 5

הנאשם 1 נעצר ביום 15.5.16 עד ליום 23.6.23, אז שוחרר למעצר בית מלא. בסך הכל - 39 ימים.

הנאשם 2 נעצר ביום 23.5.16 עד ליום 27.6.16. בסך הכל - 35 ימים. ממועד זה הועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני בבית דודו.

תסוקיר שירות המבחן בענין הנאשם 1

24. צוין כי הנאשם 1 בן 27, סיים 12 שנות לימוד, השתלב בשוק העבודה בתחום השיפוצים ועובד מאז 2010, נשוי טרי, און לחובתו עבירות קודומות. הוא טען שביצע את העבירות על רקע האירועים האלימים בין ערבים יהודים והאוירה המתוחה ששררה ובעקבות הסרטון שראתה באינטרנט שחווה כפוגעני.

25. שירות המבחן התרשם שטרם מעצרו הפגין תפקוד יציב. לא הייתה התרשמה ממאמפתיה אלא חרטה הנובעת מהשפעת האירוע על חייו והעורך סיICON לפראית גבולות ברף ביןוני. צוין שהוא חווה את ההליך המשפטי כמרתקע ומציב גבולות. לא הייתה התרשמה מבשלות לכינסה להליך טיפולי אך העורך שמאסר בפועל יקשה על השתלבותו בהמשך בחימם נורמטיביים ויגע בו ולכן הומלץ שלא למצות את הדין ולהסתפק בעבודות שירות.

תסוקיר שירות המבחן בענין הנאשם 2

26. צוין שהנאשם 2 הינו בן 26 שנים, עסוק בעבודות שיפוצים, התגורר עם משפחתו בסיכון ונמצא למעצר בית בכאוכב, אובדן כחולה סכרת, סיים 10 שנות לימוד, בהמשך השלם ל- 12 שנות לימוד. לחובתו הרשעות שתוארו לעיל. הוא קיבל אחריות בנוגע לביצוע העבירות בנסיבות דין ותאר את הרקע לביצוע בעיקר על רקע קשרים חברתיים עם הנאשם 1. צוין שהנאשם 2 לא חווה תחושת רתיעה מההיליכים המשפטיים שהתנהלו נגדו סמוך למעצרו והתקשה לראות הדדרות בתפקידו בשנים האחרונות. תואר חוסר יציבות בדפוסים התנהגותיים פורצי גבולות. תוארה התרשות מוקשי לתפקד באופן יציב בחימיו דבר המוביל להתנהלות פורצת גבולות. העורך סיICON לפראית גבולות עתידית ברמה ביןונית -גבואה. לא הייתה התרשות ממודעות טיפולית או בשלות לעירicht שנייה באורחות חייו ונראה כי ההסכמה לטיפול נובעת מחשש לעונש ועל כן לא הובאה כל המלצה בענינו.

27. הערכאים החברתיים שנפגעו הם שלום הציבור, בטחונו והשמירה על הקניין הפרטי. רמת הפגיעה בהם - למרות שנעשה שימוש בבקבוקי תבערה הייתה נמוכה כפי שעלה מעדותו של מנהל המקום. התקאים תכננו מוקדם על ידי הנאשמים שהחלו לפעול לאחר שנחשפו לאירוע בתחנת האוטובוסים. הנאשמים היו צריכים לדעת את הפסול במשיהם. על חומרת עבירות הנشك ובין היתר החומר שהבচנת בקבוקי תבערה וזריקתם, אין צורך לחזור שהרי הדברים מפורטים בפסקה המאזכרת לעיל. עם זאת, במקרה דנן, עולה גם שהנאשמים לא חיפשו או היו מעוניינים בפגיעה באדם ובכוונה זרקו את הבקבוקים במקום מרוחק ונטוש ואף הנזק התגלה רק מספר ימים לאחר האירוע لكن יש לשים את המעשים בפרופורציה המתאימה. בכך

שונות הנסיבות תכליות השינוי מהמקרים שאוזכרו על ידי המדינה לרבות ע"פ 3063/12 לעיל, שם הוכנו בקבוקי תבערה לשימוש נגד כוחות הביטחון לצורך ביצוע פיגוע שתוכנן להתבצע בשלבים. על רקע זה, הגעתו למסקנה שבנסיבות המקירה, מתחם הענישה ההולם נמצא בין 6 חודשים מאסר בפועל לבין שנה וחצי מאסר בפועל. מבחינת גזרת העונש בתוך המתחם על כל אחד מהנאשמים כאמור בתסקרים מדובר בדבראים צעירים, כאשר לנאים 1 אין כלל עבר פלילי ולנאים 2 עבר פלילי לא מכבד. בהתחשב ביתר הדברים האמורים בתסקיר, הגעתו למסקנה שרצוי להימנע להטיל עונש שיביא לכך שהנאשמים ישאו בחברת עבריין תקופה ארוכה. על כן החלטתי שיש מקום לאמץ את המלצות השירות המבחן בנוגע לשני הנאים.

28. לאור כל האמור לעיל הנהני משית על כל אחד מהנאשמים 1 ו- 2 עונשים כדלקמן:

6 חודשים מאסר בפועל שירצזו בעבודות שירות בתנאי שתינתק חוות דעת מתאימה על ידי הממונה על עבודות השירות.

9 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים שיופעלו בתנאי שככל אחד מן הנאים יבצע עבירות אלימות.

קנס בסך 1,000 ₪ לתשלום עד ליום 14.4.17.

פיizio בסך 000 1 ₪ לתשלום עד ליום 14.4.17 שישולם לקיבוץ אשבל.

ניתן היום, י"ט שבט תשע"ז, 15 פברואר 2017, בהעדר הצדדים.